

Sbírka zákonů republiky Československé

Částka 26.

Vydána dne 26. září 1955

Cena 50 haléřů

OBSAH

47. Nařízení o opatřeních v oboru hospodářsko-technických úprav pozemků.

47.**Vládní nařízení**

ze dne 10. srpna 1955

o opatřeních v oboru hospodářsko-technických úprav pozemků.

Vláda republiky Československé nařizuje podle § 15 odst. 1 zákona č. 12/1955 Sb., o státním plánu rozvoje národního hospodářství republiky Československé na rok 1955:

Část první.

Základní ustanovení.

§ 1.

Pojem a účel hospodářsko-technických úprav pozemků.

(1) Hospodářsko-technickými úpravami pozemků podle tohoto nařízení (dále jen „pozemkové úpravy“) se rozumějí scelování nesusvislých a rozptýlených zemědělských pozemků a s tím související provádění terenních, vodohospodářských a jiných opatření sloužících ke zvýšení úrodnosti půdy a zlepšení hospodaření na ní.

(2) Účelem pozemkových úprav je především vytvoření podmínek pro zavedení socialistické velkovýroby a s ní spojeného nejširšího využití mechanisace zemědělských prací jako prostředku k rozvoji zemědělské výroby a tím i ke zvýšení životní úrovně pracujících lidí.

§ 2.

Obce, v nichž lze provést pozemkové úpravy.

Pozemkové úpravy lze provést v územním obvodu obcí

- a) na návrh jednotného zemědělského družstva anebo jiného zemědělského závodu socialistického sektoru nebo
- b) kde toho vyžadují zvláštní důvody obecného zájmu.

Část druhá.

Pozemkové úpravy prováděné na návrh zemědělského závodu socialistického sektoru.

§ 3.

Řízení o návrhu.

Návrh na provedení pozemkových úprav se podává prostřednictvím místního národního výboru zemědělskému odboru rady okresního národního výboru. O návrhu rozhoduje rada okresního národního výboru na návrh zemědělského odboru rady okresního národního výboru po zjištění místních poměrů v obci, v níž se mají pozemkové úpravy provést, zejména po zjištění, zda jsou splněny hospodářské a politické předpoklady a zda to vyžaduje lepší organizace práce; při rozhodování o návrhu se opírá o výsledek jednání s rolníky a o jejich přesvědčení, že jim provedení pozemkových úprav přinese zlepšení v hospodaření. O technických možnostech, účelnosti a proveditelnosti pozemkových úprav může si zemědělský odbor rady okresního národního výboru vyžádat posudek Státního ústavu pro projektování zemědělské výstavby Agroprojekt (dále jen „Agroprojekt“).

§ 4.

Uzavření smlouvy o vypracování projektu pozemkových úprav.

Bylo-li provedení pozemkových úprav povoleno, uzavře zemědělský odbor rady okres-

niho národního výboru smlouvu s Agroprojektem o vypracování projektu.

§ 5.

Přípravné řízení.

(1) Před zahájením prací na vypracování projektu pozemkových úprav provede Agroprojekt přípravné řízení, jež zahrnuje průzkum územního obvodu obce, sestavení přehledu o pozemkové drůbě podle jednotlivých zemědělských závodů a ostatních držitelů pozemků a přehledu o pozemcích členů jednotného zemědělského družstva.

(2) Při vypracování projektu pozemkových úprav postupuje Agroprojekt v součinnosti s místní komisí pro pozemkové úpravy (dále jen „komise“).

§ 6.

Zřízení a úkoly místní komise pro pozemkové úpravy.

(1) Komisi zřídí rada místního národního výboru, když bylo rozhodnuto o návrhu na provedení pozemkových úprav (§ 3). V komisi mají po jednom zástupci místní národní výbor, jednotné zemědělské družstvo, jiný zemědělský závod socialistického sektoru se sídlem v obci a jednotlivě hospodařící malí a střední rolníci, kteří jsou na území obce držiteli zemědělských pozemků; při počtu více než sto zemědělských závodů jednotlivě hospodařících malých a středních rolníků mají tito rolníci v komisi dva zástupce.

(2) Úkolem komise je zejména:

- a) být nápomocna při přípravě projektu pozemkových úprav, posuzovat návrh projektu a podávat k němu připomínky;
- b) pečovat, aby provedením pozemkových úprav bylo dosaženo nejúčelnějšího uspořádání pozemkové drůby s hlediska zemědělské velkovýroby;
- c) navrhnout a projednávat zřízení společných zařízení, přidělování a umístování náhradních pozemků a pozemků záhumenkových.

§ 7.

Přespolní pozemky.

Pro předchozím souhlasu orgánu, který je nejbližše společně nadřízen příslušným výkon-

ným orgánům místních národních výborů v obci pozemkových úprav a v obcích sousedních, lze pojmout do pozemkových úprav v zájmu vytvoření uceleného hospodářského obvodu obce i pozemky na území sousedních obcí (přespolní pozemky), které patří zemědělskému závodu se sídlem v obci pozemkových úprav nebo jinému vlastníku (držiteli) pozemků, pokud je iich k provedení úprav nezbytně třeba.

§ 8.

Vyloučení pozemků z pozemkových úprav.

Z pozemkových úprav se vyloučí pozemky vyhrazené pro obranu státu, vodní cesty, silnice, dráhy, hřbitovy, lesy a souvislé plochy pozemků, určených podle plánu k zalesnění, zastavěné plochy a přilehlé zahrady, stavební pozemky a pozemky, u nichž toho vyžadují jiné důvody zvláštního zřetele hodné (na př. přírodní chráněná území).

§ 9.

Náhradní užívání přidělených pozemků.

(1) Vlastníkům, kteří provedením pozemkových úprav pozbyli užívání svých pozemků, se bezplatně přidělí do užívání náhradní pozemky (náhradní užívání).

(2) Náhradní užívání opravňuje náhradního uživatele k užívání pozemku ve stejném rozsahu, v jakém by náleželo vlastníku tohoto náhradního pozemku, a je trvale spojeno s vlastnictvím pozemku, za něž byl přidělen pozemek do náhradního užívání. Náhradní uživatel má proto právo na výnos pozemku, může měnit jeho podstatu a provádět na něm stavby; nemůže však pozemek zatížit ani zcizit.

(3) Právo náhradního užívání pozemku přechází při převodu nebo přechodu vlastnictví pozemku, za něž byl přidělen pozemek do náhradního užívání, na nového vlastníka.

§ 10.

Náhradní pozemky.

Při přidělování náhradních pozemků je třeba dbát toho, aby bylo dosaženo účelného uspořádání půdy v zájmu malých a středních rolníků při zachování zásady zatlačování ka-

pitalistických živelů. Těmto rolníkům musí být proto zásadně přidělovány náhradní pozemky, které

- a) mají přiměřeně stejnou výměru a jsou stejného druhu, při čemž musí být zejména zachována krmivová základna,
- b) mají přiměřeně stejnou bonitu, hospodářský stav (t. j. vyhnoucí a předkultura) a vzdálenost; při tom se přihlíží k výhodě získané pozemkovou úpravou.

§ 11.

Právo požívání, užívací a nájemní práva k pozemku, za který byl přidělen náhradní pozemek.

Právo požívání a užívací práva k pozemku, za který byl přidělen pozemek do náhradního užívání, přecházejí na pozemek v náhradním užívání. To platí také o nájemním právu, nebylo-li v nájemní smlouvě jinak stanoveno; nájemce je však v takovém případě oprávněn od nájemní smlouvy odstoupit.

§ 12.

Schválení projektu.

(1) Agroprojekt předloží projekt pozemkových úprav vypracovaný v součinnosti s komisí a s ní projednaný zemědělskému odboru rady okresního národního výboru. Zemědělský odbor rady okresního národního výboru po přečtení projektu uloží výkonnému orgánu místního národního výboru obce pozemkových úprav, aby jej vyložil po dobu 8 dnů k veřejnému nahlédnutí a vyhlásil to v obci způsobem v místě obvyklým.

(2) Proti navrženým pozemkovým úpravám v projektu obsaženým jsou vlastníci a uživatelé pozemků pojatých do pozemkových úprav oprávněni podávat výkonnému orgánu místního národního výboru k obhájení svých zájmů připomínky ve lhůtě 15 dnů od posledního dne lhůty stanovené pro vyložení projektu.

(3) Podané připomínky se pokusí výkonný orgán místního národního výboru vyřídit dohodou a nedojde-li k ní, předloží připomínky zemědělskému odboru rady okresního národního výboru. Zároveň s připomínkami předloží ke schválení i projekt pozemkových úprav.

(4) Projekt schvaluje zemědělský odbor rady okresního národního výboru za účasti zastupce místního národního výboru; při tom rozhodne též o podaných připomínkách. Vyhoví-li připomínkám nebo má-li za to, že je třeba projekt změnit, uloží Agroprojektu přepracování projektu pozemkových úprav. Jinak projekt schválí. Rozhodnutí zemědělského odboru rady okresního národního výboru se vyhlásí v obci pozemkových úprav způsobem v místě obvyklým a navržený projekt se zároveň vyloží po dobu 15 dnů k veřejnému nahlédnutí. Proti rozhodnutí zemědělského odboru rady okresního národního výboru mohou se osoby, jejichž připomínkám nebylo vyhověno, odvolat v téže lhůtě k zemědělské správě rady krajského národního výboru.

§ 13.

Náklady pozemkových úprav.

Náklady spojené s provedením pozemkových úprav hradí stát, s výjimkou výdajů na pomocné práce (zejména na pomocníky-figuranty pro práce spojené s vypracováním projektu), prováděné v místě pozemkových úprav, jež hradí navrhovatel pozemkových úprav.

§ 14.

Provádění pozemkových úprav při změnách v užívání pozemků.

Podle ustanovení této části se postupuje také, dojde-li ke změnám v užívání pozemků vyžadujícím provedení pozemkových úprav. Dojde-li k provedení pozemkových úprav v důsledku vystoupení nebo vyloučení člena jednotného zemědělského družstva, hradí náklady těchto pozemkových úprav vystoupivší nebo vyloučený člen.

Část třetí.

Pozemkové úpravy prováděné z moci úřední.

§ 15.

Příslušnost.

O provádění pozemkových úprav z důvodů zvláštního obecného zájmu (na př. k zamezení rozdrobení pozemkové držby v důsledku rozsáhlých komunikačních staveb) rozhoduje

z moci úřední zemědělská správa rady krajského národního výboru po vyjádření výkoného orgánu místního národního výboru a zemědělského odboru rady okresního národního výboru. Pro provádění těchto pozemkových úprav platí přiměřeně ustanovení částí první a druhé.

Část čtvrtá.

Zaokrouhlování pozemků.

§ 16.

Předpoklady pro zaokrouhlování pozemků.

V místech, kde nejsou splněny podmínky pro provedení pozemkových úprav, lze provést v zájmu zlepšení hospodaření zaokrouhlování pozemků (arondaci).

§ 17.

Způsoby zaokrouhlování pozemků.

(1) Zaokrouhlování pozemků se provede směnou pozemku podle dohody jejich vlastníků.

(2) Nedojde-li k dohodě, provede se směna pozemků na návrh jednoho ze zúčastněných vlastníků rozhodnutím zemědělského odboru rady okresního národního výboru, který směnné pozemky přidělí do náhradního užívání. Před rozhodnutím o směně pozemků vyslechne zemědělský odbor rady okresního národního výboru účastníky směny pozemků a vyhotoví o směně zápis, v němž uvede vlastníky pozemků, pozemky, které se směňují, a jejich bonitu a výměru. Proti rozhodnutí zemědělského odboru rady okresního národního výboru se účastníci mohou odvolat k zemědělské správě rady krajského národního výboru. Směňované pozemky musí mít vzájemně přibližně stejnou výměru, bonitu, hospodářský stav a druh kultury.

(3) Vlastníkem podle odstavce 1 se rozumí také orgán nebo organizace, které mají směňovaný pozemek ve své správě.

Část pátá.

Závěrečná ustanovení.

§ 18.

Osvobození od dávek a poplatků.

Úřední úkony učiněné v souvislosti s prováděním pozemkových úprav nebo se zaokrouhlováním pozemků jsou osvobozeny od poplatků.

§ 19.

Zmocnění.

Ministerstvo zemědělství vydá v dohodě se zúčastněnými ústředními úřady předpisy k provedení tohoto nařízení.

§ 20.

Pravoplatnost dosavadních opatření.

Pozemkové úpravy provedené v souladu s účelem sledovaným tímto nařízením se považují za provedené podle tohoto nařízení.

§ 21.

Zrušovací ustanovení.

Zrušují se předpisy, které odporují tomuto nařízení. Zejména se zrušují zákon č. 47/1948 Sb., o některých technicko-hospodářských úpravách pozemků (sceľovací zákon), a vládní nařízení č. 211/1949 Sb., o zrušení sceľovacích úřadů a orgánů a o přechodu jejich působnosti na orgány lidové správy.

§ 22.

Účinnost a provedení.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede je ministr zemědělství v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Široký v. r.,

též na místě presidenta republiky
podle § 72 odst. 2 ústavy.

Smida v. r.